

**ГОРІШНЬОПЛАВНІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
(Тридцять перша сесія сьомого скликання)

РІШЕННЯ

23 січня 2018

**Про виконання Програми
соціально-правового захисту дітей,
підтримки сімей у м. Горішні Плавні
на 2017 – 2020 роки у 2017 році**

На виконання власних повноважень, зазначених в ст. ст. 26, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», на виконання Законів України «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно – правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про попередження насильства в сім'ї», з метою соціально-правового захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей та сімей з дітьми, молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, попередження бездоглядності серед дітей та застосування ефективних форм їх соціальної підтримки, враховуючи пропозиції постійної комісії з питань освіти, культури, спорту, сім'ї та молоді, соціального захисту та охорони здоров'я, законності та правопорядку (протокол №30 від 11.01.2018), Горішньоплавнівська міська рада Полтавської області

ВИРІШИЛА:

Інформацію про виконання Програми соціально-правового захисту дітей, підтримки сімей у м. Горішні Плавні на 2017 – 2020 роки у 2017 році взяти до відома (додається).

Міський голова

(підписано)

Д.Г. Биков

**Інформація про виконання
Програми соціально-правового захисту дітей, підтримки сімей
у м. Горішні Плавні на 2017 – 2020 роки у 2017 році**

15 листопада 2016 року згідно з рішенням сімнадцятої сесії Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області сьомого скликання було затверджено Програму соціально-правового захисту дітей, підтримки сімей у м. Горішні Плавні на 2017 – 2020 роки.

Розділ 1. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечення права на сімейне виховання.

Протягом 2017 року набули статус «діти, позбавлені батьківського піклування» 10 дітей. Ці діти були влаштовані: 4 дітей під опіку/піклування в сім'ї родичів, 1 дитина — в дитячий будинок сімейного типу, 5 дітей перебувають у Центрі соціальної підтримки дітей та сімей «Надія», в даний час вирішується питання їх подальшого влаштування.

Сформовано та постійно поновлюється банк даних стосовно дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, місцем походження яких є м. Горішні Плавні, кандидатів в усиновлювачі, потенційних прийомних батьків. Інформація зберігається на електронних та паперових носіях, забезпечена робота Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти». Станом на 01.01.2017 року на обліку ССД перебувало 78 дітей, які залишилися без піклування батьків, - 16 дітей-сиріт, 62 дітей, позбавлених батьківського піклування. З них : 58 дітей проживають у сім'ях опікунів/піклувальників, 10 - у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу Полтавської області, 5 дітей - у державних закладах на повному державному утриманні, 5 дітей у Центрі соціальної підтримки дітей та сімей «Надія». Тобто, до сімейних форм виховання влаштовано 93 % дітей.

Протягом 2017 року громадянами міста Горішні Плавні було усиновлено 2 дітей, позбавлених батьківського піклування, та 8 дітей були усиновлені вітчимами в шлюбі.

В місті станом на 01.01.2017 року функціонує 3 прийомні сім'ї, які виховують 6 дітей, позбавлених батьківського піклування, та 1 дитячий будинок сімейного типу, де в даний час виховується 6 дітей (1 - сирота, 5 - позбавлені батьківського піклування). ДБСТ розташований у службовому приміщенні, яке належить територіальній громаді міста Горішні Плавні та складається з двох (дво- і трикімнатна) квартир, об'єднаних в одну. Дані сім'ї знаходяться під соціальним супроводженням і контролем служби у справах дітей, сім'ї та молодіжної політики.

Відповідно до чинного законодавства раз на рік службою спільно з навчальними та дошкільними закладами міста здійснюється контроль за умовами виховання та утримання дітей, які живуть у сім'ях опікунів / піклувальників, прийомних сім'ях та дитячому будинку сімейного типу. Під час контролю звертається увага на взаємовідносини опікунів/піклувальників

з підопічними дітьми, стан навчання, збереження здоров'я, інше. Одночасно контролюється стан збереження житла та майна підопічних дітей, наявність заборгованостей по комунальним послугам за житло дітей, стан збереження майна дітей, згідно актів опису майна. За результатами контролю готується висновок про доцільність продовження кожної опіки і дотримання прав та інтересів дитини в сім'ї.

Сформовано та постійно оновлюється реєстр нерухомого майна дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Так, з 78 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що перебувають на обліку служби, мають житло 50 дітей (14 - на праві власності, 36 — на праві користування), у 28 дітей житло відсутнє. Згідно з рішенням шостої сесії сьомого скликання Горішньоплавнівської міської ради від 16.02.2016 року затверджена міська Програма забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2016-2019 роки, кошти на її реалізацію не виділялися. Протягом 2017 року, згідно з рішеннями виконкому Горішньоплавнівської міськради Полтавської області, 5 дітей, які досягли 16 років, поставлені на квартирний облік, 1 особі, з числа дітей, позбавлених батьківського піклування, надана у користування кімната у гуртожитку.

Протягом 2017 року було розглянуто 30 суперечок між батьками щодо дітей, з них: 12 — визначення способів участі одного з батьків у вихованні дитини, 7 - визначення місця проживання дитини, 4 — перевірка цільового витрачання аліментів на дитину, 6 – надання дозволу на виїзд за кордон без згоди одного з батьків; 1 – зміна прізвища дитини без згоди батька. Також надано 16 висновків щодо доцільності позбавлення батьків батьківських прав (за заявами громадян).

Протягом 2017 року були оздоровлені діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які проживають в місті :

- Благодійним Фондом ПрАТ «Полтавський ГЗК» надано безкоштовно 30 путівок до ДСОЦ «Горизонт» в рамках реалізації благодійної програми «Соціальне партнерство»;

- 7 підопічних та прийомних дітей відпочили у ОЦ «Молода гвардія», «Артек», ДОК «Крилатий», путівки надані безкоштовно управлінням у справах сім'ї і молоді Полтавської облдержадміністрації;

- 12 дітей відпочили у пришкільних таборах.

Розділ II. Запобігання соціальному сирітству, здійснення соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю (соціальне обслуговування, соціальний супровід, патронаж), соціальна профілактика і реабілітація, подолання бездоглядності серед дітей.

Повідомлення про сім'ї та осіб, які потребують соціальної допомоги та підтримки надходять : від навчальних закладів міста - 16, управління охорони здоров'я - 17, відділення Національної поліції - 5, відділу з питань пробації управління з питань виконання кримінальних покарань - 92, управління соціального захисту населення – 64, громадян міста – 19. Крім

цього, протягом року до відділу профілактики звернулися самостійно 15 сімей.

Протягом 2017 року проведено 109 обстежень умов проживання дітей в сім'ях, де, за повідомленнями, є ознаки неблагополуччя. За результатами здійснення оцінки потреб стосовно 37 сімей, де виховується 67 дітей, підтверджено наявність складних життєвих обставин та неналежного виконання батьками своїх обов'язків по вихованню дітей. Основні проблеми, які потребують вирішення, в сім'ях, це - алкогольна або наркотична залежність одного з членів сім'ї, конфліктні стосунки у сім'ї; домашнє насильство або його реальна загроза, жорстоке поводження; відсутність житла. Щодо кожної сім'ї індивідуально визначаються види і форми соціальної роботи, в тому числі з метою забезпечення комплексних соціальних послуг - соціальний супровід. Робота з цими сім'ями спрямована на усунення причин і наслідків проблеми, дотримання прав дітей та батьків, використання їх внутрішнього потенціалу у процесі розв'язання проблем, сприяння підвищенню відповідальності батьків за виховання дітей, формування навичок відповідального батьківства, ведення здорового способу життя, профілактика конфліктів між членами сім'ї, надання інформаційних, юридичних, педагогічних та психологічних послуг, робота з уповноваженими органами, підприємствами, організаціями та установами по вирішенню проблем сімей.

Протягом 2017 року ситуація покращилася в 21 сім'ї (в них - 32 дітей), з 11 сім'ями робота ще продовжується. У 8 випадках робота з сім'єю завершилася направленням позовних заяв до суду про позбавлення батьківських прав (відібрання дітей без позбавлення батьківських прав) та стягнення аліментів : 8 позовів, 9 батьків по відношенню до 14 дітей.

На обліку служби станом на 01.01.2017 року перебувало 14 дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, в тому числі 2 дітей, які постраждали від жорстокого поводження в сім'ї; крім цього на соціальному контролі служби перебуває 26 сімей, в яких виховується 37 дітей. Протягом 2017 року до міського відділення поліції направлено 9 клопотань про притягнення до адміністративної відповідальності батьків відповідно до ст. 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення за неналежне виконання батьківських обов'язків.

З метою попередження дитячої безпритульності, органом опіки та піклування контролюється питання збереження житлових та майнових прав дітей при вчиненні батьками або особами, які їх замінюють, правочинів щодо житла та майна, де діти мають право власності або користування. Протягом 2017 року розглянуто 56 заяв громадян, у 53 випадках надано відповідні дозволи. Дозволи надаються тільки за умови рівноцінності або покращення житлових умов дітей. Фактів незаконного продажу житла дітей за звітний період не було.

Протягом 2017 року складено оцінку потреб та акти обстеження умов проживання 6 неповнолітніх дітей, які скоїли правопорушення, спеціалістами відділу профілактики взято участь у розгляді 3 кримінальних справ, де до

відповідальності притягувалися неповнолітні діти. Одночасно з дітьми проведені профілактичні бесіди щодо недопущення скоєння правопорушень у майбутньому, з батьками - бесіди щодо методів виховання дітей, надавалися консультації з питань психологічного клімату в сім'ї, профілактики дитячої бездоглядності, правопорушень та здорового способу життя.

Протягом 2017 року до служби надійшло 4 повідомлення про звільнення осіб з установ виконання покарань (особи до 35 років). В результаті проведеної роботи оглянуто умови проживання, поспілкувалися з родичами : роз'яснено питання оформлення документів, працевлаштування, можливості лікування, тощо.

За 2017 рік надійшло 92 повідомлення від відділу з питань пробації стосовно неповнолітніх дітей та молодих осіб, які засуджені до покарання не пов'язаного з позбавленням волі, зроблено 16 початкових оцінок, надана інформація щодо послуг, які можливо отримати від соціальних працівників, проведено профілактичні бесіди. Протягом 2017 року проведено 2 наради спеціалістів служби та відділу з питань пробації щодо покращення взаємодії із забезпечення соціального супроводу і контролю за поведінкою дітей та молоді, які засуджені до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі та підписано План спільних дій щодо здійснення соціальної роботи з неповнолітніми засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі на 2017 рік.

Проводиться робота щодо попередження раннього соціального сирітства серед вагітних жінок і породіль, надаються соціальні послуги жінкам, які опинились в складних життєвих обставинах. За 2017 рік від Горішньоплавнівської міської лікарні надійшло 10 повідомлень щодо вагітних жінок, які потребували підтримки соціальних служб. Робота з ними спрямована в першу чергу на формування свідомого ставлення до збереження здоров'я жінки та дитини, підготовки всієї сім'ї до народження дитини та контроль за виконанням своїх обов'язків в перший рік життя дитини. У 2017 році випадків відмови матерів від новонароджених дітей не було. Започатковано проведення зустрічей з вагітними жінками у Школі відповідального батьківства при Жіночій консультації з соціальних питань (реєстрація дітей після народження, отримання державної допомоги, тощо).

Протягом 2017 року в місті працював Центр соціальної підтримки дітей та сімей «Надія», послугами якого протягом року користувалися 117 дітям : діти, які опинилися у складних життєвих обставинах, залишилися без батьківського піклування, діти з інвалідністю. Влітку на базі Центру вперше працював літній табір, в закладі було організовано оздоровлення вихованців на базі медичного кабінету закладу, проводилися фізіопроцедури та фітотерапія.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30.10.2014 року № 623 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціональних обов'язків державного соціального інспектора», спеціалістами відділу профілактики та соціальної роботи

служби протягом 2017 року було здійснено 222 перевірки цільового використання допомоги при народженні дитини, нецільового використання коштів не виявлено. Здійснено обстеження 60 сімей з метою підтвердження факту проживання дитини з матір'ю для призначення управлінням соціального захисту населення допомоги на дітей одиницями матерям та допомоги при народженні дитини.

Розділ III. Попередження насильства в сім'ї, запобігання жорсткому поводженню з дітьми.

На постійному контролі знаходяться сім'ї, де був чи є ризик вчинення насильства в сім'ї. Протягом 2017 року до служби надійшло 6 повідомлень щодо жорсткого поводження з дітьми, з яких підтвердилося 3. Стосовно цих випадків – проведено бесіди з батьками та дітьми, обстежено умови проживання, направлено клопотання про притягнення до відповідальності батьків за статтею 173² Кодексу України про адміністративні правопорушення. Дітей взято на облік, як таких, що постраждали від жорсткого поводження, з ними продовжує працювати психолог служби.

У всіх інших випадках проведено профілактичні бесіди з метою недопущення прояву або загрози вчинення насильства в майбутньому, надано психологічні, соціально-педагогічні, інформаційні та юридичні послуги. Відмічається зростання кількості повідомлень щодо жорсткого поводження з дітьми, але кількість підтверджених фактів насильства зменшилось, оскільки у багатьох випадках конфліктну ситуацію в родині (наприклад: розлучення батьків, конфлікт поколінь тощо) дорослі трактують, як психологічне насильство над дитиною, маніпулюючи цим поняттям заради вирішення проблеми на власну користь.

Розділ IV Методична робота

Психологом відділу профілактики та соціальної роботи служби було підготовлено та проведено ряд тренінгів :

- для підлітків віком 13-17 років, які перебувають у конфлікті із законом, підлітків групи ризику, в яких спостерігається схильність до розвитку девіантної поведінки (16 дітей) на базі Вечірньої школи у квітні - травні 2017 року проведено 2 тренінги, спрямовані на формування і розвиток у підлітків навичок конструктивного та позитивного мислення, саморегуляції, рефлексії, цілепокладання та планування, а також – сприяння позитивним змінам у поведінці;

- для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживають в сім'ях опікунів / піклувальників, випускників 9, 10, 11 класів (17 дітей) 2 тренінги на тему : «Самовизначення, життєвий вибір, допомога у визначенні професійного шляху, підготовка до самостійного життя»;

- для прийомних дітей та дітей-вихованців (11 дітей) – 1 тренінг на тему «Конфлікт і спілкування»;

- для прийомних батьків та батьків-вихователів сформована група взаємодопомоги, яка збирається раз у квартал, обговорюються проблеми, які

виникають в сім'ях. Один з тренінгів був присвячений розкриттю основних закономірностей розвитку мотиваційної сфери на різних вікових етапах та визначення стратегії формування у дітей мотивації до навчання та праці.

Також психологом протягом року було надано 57 консультацій дітям та їх батькам, проведено 77 діагностик дитини, 22 корекційних заняття з дітьми та їх батьками.

Проведено роботу та надано 14 висновків до суду та виконавчого комітету щодо взаємин батьків та дітей при вирішенні питань про позбавлення батьківських прав, усиновлення, визначення місця проживання дитини та визначення способу участі одного з батьків у вихованні дитини.

До Дня Святого Миколая 30 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей з кризових сімей відвідали святкову виставу у обласному театрі ляльок м. Полтави та отримали солодкі подарунки.

До Нового року 72 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які проживають у прийомних сім'ях та сім'ях опікунів (піклувальників) та 25 вихованців Центру для дітей отримали солодкі подарунки від міського голови та Благодійного фонду ПРАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінату».

Також за рахунок коштів міського бюджету для дітей, які проживають у сім'ях, де батьки не в повній мірі виконують свої обов'язки по вихованню дітей,

- до Дня захисту дітей були придбані солодкі подарунки для 10 дітей;
- до 1 вересня – канцелярські набори для 10 дітей;
- до Нового року – солодкі подарунки для 23 дітей.

У відділах служби постійно поновлюються інформаційні стенди з матеріалами та буклетами для громадян міста, постійно розповсюджуються буклети, які видаються за кошти міського бюджету : для батьків «Права і обов'язки батьків по вихованню дітей», «Покарання і заохочення», «Ці неможливі підлітки», «Жорстоке поводження з дітьми та його наслідки», «Підліткам про працю», «Сімейні конфлікти. Сваряться батьки — страждають діти», «Як говорити з дитиною про розлучення»; для дітей «Домашнє насильство. Що треба знати», «Ти і закон». З метою пропагування усиновлення та сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, службою розповсюджуються буклети «Усиновлення. Що треба знати майбутнім батькам», «Опіка та піклування», «8 кроків до усиновлення дитини», «Сімейні форми виховання дітей, які залишилися без батьків», «Прийомні сім'ї», інші.

**Начальник служби у справах дітей,
сім'ї та молодіжної політики**

(підписано)

Л.П.Василенко